

Yttrande

Datum
2025-10-10

Diarienummer
5.6.17-11973/2025

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Remiss Uppdrag om farmaceutsortiment – slutredovisning från Läkemedelsverket (rapport)

(Ert diarienummer S2023/01610)

Jordbruksverket har beretts tillfälle att yttra sig över ovan rubricerad rapport.

Jordbruksverket ställer sig positivt till Läkemedelsverkets förslag om att i lagen (2009:366) om handel med läkemedel införa en ny kategori av receptfria läkemedel med särskilda krav på rådgivning.

Jordbruksverket vill dock framföra följande synpunkter.

Beslut om vilka läkemedel som ska ingå i den nya kategorin

När det gäller beslut om veterinärmedicinska läkemedel som eventuellt skulle kunna ingå i den nya kategorin vill Jordbruksverket framhålla vikten av att Läkemedelsverket fattar dessa beslut i samråd med Jordbruksverket. Jordbruksverket anser att en samrådsskyldighet med Jordbruksverket när det gäller veterinärmedicinska läkemedel ska framgå av författningstexten, exempelvis i den föreslagna paragrafen 6 e § i lagen (2009:366) om handel med läkemedel. Ett samråd skulle ge Jordbruksverket möjlighet att tillföra viktig kunskap utifrån myndighetens ansvarsområde vad gäller djurskydd, smittskydd och antimikrobiell resistens samt tillfälle att i bedömningen av vilka produkter som ska ingå i den nya kategorin väga in möjliga konsekvenser utifrån exempelvis djurhållarens och veterinärprofessionens perspektiv.

Endast farmaceuter ska få ge rådgivning inom den nya kategorin

I rapporten (avsnitt 6.3) föreslås att endast farmaceuter ska få ge rådgivning inom den nya kategorin receptfria läkemedel med särskilda krav på rådgivning. Det framgår dock att veterinärprofessionen har lyft en viss oro över att farmaceuternas kunskaper om läkemedel för djur skulle vara alltför låg för att kunna ge tillräcklig

rådgivning. Även om veterinärprofessionens åsikt är viktig att beakta, noterar Jordbruksverket att rapporten framför flera förslag på åtgärder för att säkerställa tillräcklig kompetens hos de rådgivande farmaceuterna.

Konsekvenser avseende patientsäkerheten och tillgängligheten

I rapporten (avsnitt 8) redovisas konsekvenser avseende införandet av den nya kategorin av receptfria läkemedel med särskilda krav på rådgivning, såväl potentiella fördelar, såsom ökad tillgänglighet för konsumenter, men även potentiella risker i förhållande till patientsäkerheten och andra risker som identifierats som viktiga att belysa.

Jordbruksverket delar farhågorna om att en omklassificering av läkemedel från receptbelagda till receptfria i den nya kategorin kan leda till reducerad patientsäkerhet eftersom djurhållaren inte har samma kompetens som förskrivande veterinär att bedöma läkemedlets effekt, säkerhet och biverkningar vid val, användning och hantering.

Rapportens förslag om att den nya kategorin inte bör få tillhandhållas via apoteksombud för att understryka de särskilda kraven på rådgivning är i utgångspunkt bra, men Jordbruksverket vill i sammanhanget betona betydelsen av att tillgängligheten till veterinärmedicinska läkemedel inte försämras i glesbygdsområden samt att det finns en likvärdig tillgång på sådana läkemedel över hela landet. Jordbruksverket anser också att det på motsvarande sätt måste säkerställas att kravet på rådgivning från farmaceut inte leder till en reducerad tillgänglighet av produkter inom den nya kategorin med anledning av att det inte finns någon farmaceut tillgänglig för rådgivning.

Sverige utgör en liten marknad för veterinärmedicinska läkemedel. På grund av detta vill Jordbruksverket lyfta att om veterinärmedicinska läkemedel skulle komma att omfattas av den nya kategorin finns en risk för att läkemedelsföretag av lönsamhetsskäl slutar marknadsföra vissa veterinärmedicinska läkemedel i Sverige, vilket i sin tur skulle påverka tillgängligheten av dem. Ytterligare en risk att ta hänsyn till är att den nya kategorin skulle kunna medföra ett ökat inköp av aktuella läkemedel via internet från länder utan särskilda krav på rådgivning, och att detta i sin tur kan komma att underminera syftet med förslaget.

I detta ärende har ställföreträdande generaldirektör Olof Johansson beslutat. Karin Eliasson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Ida Lindblad Hammar, Annett Kjellberg, Anna Wretling Clarin, Kinfe Girma och Ann Bladh deltagit.

Olof Johansson

Karin Eliasson

Yttrandet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet